

Aan de leden van de commissie Duurzame Ontwikkeling
Van Mw ■■■, namens wandelaarsvereniging TeVoet en Wandelnet
Ter voorbereiding van de vergadering op 13 februari 2019.
t.a.v. de commissiegriffier ■■■

Op 1 februari 2019 heb ik tijdens de Hoorzitting Omgevingsbeleid in casu de beleidsrijke module Rijke Groenblauwe Leefomgeving een Statement gemaakt. Ik heb gewezen op het belang van (onverhard) wandelen voor de gezondheid en het welbevinden van de burgers. Ik heb mijn zorg naar voren gebracht over het feit, dat onverharde wandelpaden in tegenstelling tot fietspaden niet beschermd zijn en dus dreigen te verdwijnen. U heeft hier drie vragen over gesteld, die ik hier onder schriftelijk beantwoord.

Vraag 1. Een wandelpad heeft verschillende grondeigenaren, die al dan niet betaald (boerenlandpadenregeling) wandelaars op hun land toelaten. Als een eigenaar stopt wordt het pad onderbroken en moet de wandelaar omlopen. Zijn daar voorbeelden van? Ja. Ik heb zes voorbeelden. In twee gevallen is het probleem opgelost, in vier niet.

Eerst twee voorbeelden waar de blokkade van de weg is opgeheven.

-Langs de Giessen bij Neder Hardinxveld is een pad jarenlang geblokkeerd geweest, omdat een pachter (dus niet de eigenaar) er problemen mee had. Na jaren zijn er borden "verboden voor honden" geplaatst en kon het pad weer open.

- In de Wierickeroute is de spoorwegovergang bij Nieuwerbrug door Prorail afgesloten waardoor je 3 km zou moeten omlopen en niet over een fraai pad. Deze wandelroute is één van de oudste in Zuid-Holland. Gelukkig is ProRail met een mooi voorstel gekomen: een trekpontje onder het spoor door!

Dan vier voorbeelden, waar het slecht afliep.

-In Ouddorp waren oorspronkelijk een stuk of 20 kerkepaden. Het ene na het andere pad wordt afgesloten. De eigenaar sterft en de nieuwe eigenaar sluit het pad af met hekken en bossages, omdat hij geen wandelaar over zijn terrein wil. Er zijn er nog maar 5 over. Het meest recent is de afsluiting van de Klarebeek (tussen de Klarebeekweg en de Dorpsweg). Een verzoek tot handhaving van het pad werd door de gemeente afgewezen.

-Het LAW (Lange Afstands Wandelpad) Grote Rivierenpad is vorig jaar bij Bergambacht omgelegd, omdat de grondeigenaar de doorgang opzegde. Ook wil hij af van een stukje Knooppuntennetwerk van de provincie Zuid-Holland, dat over zijn grond loopt. Reden: Het **vervallen** van de **Boerenlandpadregeling**.

-In de Krimpenerwaard is het oorspronkelijke tracé van knooppunt 68 naar 69 weggefallen, omdat de **vergoeding** aan de agrariër over het tracé dat door zijn weiland liep, niet werd gecontinueerd. De route ging voorheen via de Kadijk en daar linksaf door het weiland naar de Benedenberg. Dit is nu veranderd waardoor je eerder linksaf moet via een verhard fietspad om zo op de Benedenberg te komen. Dit tracé werd ook gebruikt in de LAW Grote Rivieren pad.

- Wat ook bij het Grote Rivierenpad speelt is een tracé bij Nieuwerkerk aan de IJssel in de gemeente Zuidplas. Bij knooppunt 60 bij het Abraham Kroes gemaal ging je voorheen langs de Ringvaart naar knooppunt 61. De kade waarop je loopt is van het Hoogheemraadschap Schieland en Krimpenerwaard. Langs de Ringvaart staat een aantal huizen. De bewoners hebben de wandelroute afgesloten met hekken en prikkeldraad. Oftewel zich **onrechtmatig**

deze stukken kade **toegeëigend**. Ze willen geen wandelaars en honden langs hun huis. Het Hoogheemraadschap en de gemeente willen hier niet handhaven, waardoor deze prachtige route is verdwenen. Je moet nu via een saai verhard en druk fietspad onder aan de dijk wandelen naar knooppunt 61.

Vraag 2. Is er een voorbeeld dat een pad open bleef dankzij inspanningen van de provincie?

De provincie heeft nooit een positieve rol gespeeld bij de oplossing en wel een negatieve rol gespeeld als het ging om het beëindigen van de boerenlandpadregeling. In twee van de genoemde gevallen werd het pad daarna afgesloten.

Vraag 3. Stel dat je het tracé van een wandelpad juridisch vast legt, trekken eigenaren zich dan niet vaker terug en bereik ja dan niet het tegenovergestelde van wat je beoogt?

Bij de aanleg van fietspaden zou een dergelijke vraag nooit worden gesteld. De grond voor fietspaden wordt aangekocht. Ook bij fietspaden stuit dat op weerstand, maar dat heeft meestal uitstel en zelden afstel van de aanleg van een fietspad tot gevolg. Dus één van de mogelijkheden is aankoop van het wandeltraject door de gemeente of de provincie.

Uit de voorbeelden is duidelijk, dat de Boerenlandpadregeling een cruciale rol speelt bij het behoud van wandelpaden, die over boerenland lopen. Deze regeling wordt nu beheerd door de Landschapstafels (de ene Tafel is er actiever in dan de andere) en loopt op den duur af. Het enige instrument dat werkte vervalt dus. Mijn voorstel zou zijn: Handhaaf de Boerenlandpadregeling.

Dit is nog geen oplossing voor bij voorbeeld de kerkepaden. We beschermen monumenten (denk ook aan molens, sluisjes, gemalen), stads- en dorpsgezichten. We beschermen erfgoedlijnen, zeldzame landschappen, nationale landschapsparken, bijzondere flora en fauna. Waarom zouden we in Zuid-Holland, waar onverharde wandelpaden een zeldzaamheid worden niet ook inzetten op bescherming van die paden? Het is uit het voorgaande duidelijk dat daar nieuwe instrumenten voor moeten worden bedacht. De provincie moet daarvoor het voortouw en de verantwoordelijkheid nemen.